

FIÚK, LÁNYOK EGYÜTT

Készítette:
Korda Sándorné Takács Rita

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIÁK

A 2. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I. a) A téma előkészítése					
A)	A tanulók tárgyakat gyűjtenek „Gyűjtsünk a nálatok lévő tárgyakból egy fiús és egy lányos kupacot! Ha összegyűlt a két kupac, megbeszéljük, hogy melyik miért tartozik abba a halomba, ahová került. Külön gyűjthetjük a két halmaz metszetében lévőket, tehát amelyik ide is és oda is tartozhat.” 5 perc	Kritikai gondolkodás Rendszerező képesség	Frontális – gyűjtés, csoportosítás	gyerekek személyes tárgyai	
I. b) Milyen játékot játszanak?					
B)	Körben ülve beszélgetnek. „Általában milyen játékokat játszanak a fiúk, és milyeneket a lányok?” (babázás, szépítkezős, illetve foci, harcos) „Vajon miért lehetnek évszázadok óta ezek a játékaink? Milyen felnőttfeladatokra készít ez elő?” (anyaság, családi tűzhely, vadászat, harc...) 5 perc	Ön- és társismeret	megbeszélés		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II. a) A másik nem					
A)	<p>Szerepjáték</p> <p>A tanulók lány- és fiúcsoportba rendeződnek. A lányok eljátsszák a fiúkat játék közben, a fiúk pedig a lányokat. Nem kell felkészülni, a gyerekek tökéletesen fognak improvizálni a másik nemről, ráadásul a karakterjegyek eltúlozva jelennek majd meg a játékban. Ebből rögtön ki is derül, hogy milyennek látják egymást.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Verbális és nonverbális kommunikáció</p> <p>Ön- és társismeret</p> <p>Együttműködés</p>	<p>Frontális – dráma: szerepjáték</p>		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. b) Vita					
A)	<p>A tanító összegzi az előző játék tapasztalatait, de megfordítja minden szempontból.</p> <p>A játék egy nyilvános vita, melyben a lányok azt állítják, hogy jobb lánynak lenni, a fiúk pedig azt, hogy jobb fiúnak lenni. A vitában a felek egymással szemben ülnek, bárki megszólalhat, de egyszerre csak egy ember beszélhet, és a megszólalás joga felváltva van hol a fiúknál, hol a lányoknál. A vita indításához a következő Janikovszky Éva-idézetet olvashatja el a tanító, melyekről mondjuk el, hogy ezek felnőttek véleményei, amelyeket a megjelölt két könyvben egy kisbaba születése kapcsán mondanak:</p> <p>Ha van a csoportban az idézetben szereplő nevű gyerek, akkor tisztázzuk, hogy nem ő a vers szereplője, csupán névrokona.</p> <p>Ha a vita elindult, hagyjuk spontán módon folyni, ne avatkozzunk bele, legfeljebb a lezárást jelezzük, ha már új érvek nem hangoznak el.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Verbális kommunikáció</p> <p>Ön- és társismeret</p> <p>Együttműködés</p> <p>Véleményalkotás</p>	<p>Frontális – vita, érvelés</p>		<p>P1 (A másik nem)</p>

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, melléletek	
				Diák	Pedagógus
B)	Milyen az ideális lány, illetve fiú? A tanító felolvassa a 2 idézetet! „Harminc évvel ezelőtt valaki így képzelte el az ideális feleséget. Ma milyen szerintetek az ideális lány, és milyen az ideális fiú? Több kisebb csoportban – külön a fiúk és külön a lányok – gyűjtsétek össze a külső jegyeket, a belső tulajdonságokat és azt is, hogy mihez kell feltétlenül értenie. Minden csoport értelemszerűen az ellenkező nemről beszélgessen.” 10 perc	Ön- és társismeret Kritikai gondolkodás Megfigyelés Véleményalkotás	Kooperatív – szóforgó		P1 (A másik nem) papír, ceruza
II. c) Rögzítés					
A)	Rajzos rögzítés A csoportok szóvivői összegzik a tulajdonságokat, a tanító ezt rögzíti rajzban és szöveggel egy csomagolópapíron. Ezt elővehetjük majd negyedik osztályban (és milyen jó lenne nyolcadikban is!), erre építhetünk majd akkor is egy izgalmas játékot, ami a nemi szerepek változásáról szól. 5 perc	Verbális kommunikáció	Kooperatív – csoportszóforgó		csomagolópapír, filctoll

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. d) Önmegfigyelés					
A	Tanulói önértékelést segítő kérdések: „Melyik lányos tulajdonság jellemző rád leginkább? Melyik fiús játékot szereted a legjobban?” 5 perc	Verbális kommunikáció Önismeret Véleményalkotás	Frontális – beszélgetőkör		
II. e) Szoborjáték					
A)	Szobrok A csoportok alakulhatnak spontán, de akkor talán inkább egyneműek lesznek, ezért itt szerencsésebb, ha a tanító „összekeveri” a gyerekeket. „Hárman-négyen összeállva alkossatok szoborcsoportokat, amelyek fiúkat vagy lányokat ábrázolnak. Együtt fogjuk kitalálni, hogy vajon melyiket.” 10 perc	Nonverbális kommunikáció Kritikai gondolkodás Önkifejező készség Kreativitás	Csoportmunka – dráma: állókép		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, melléletek	
				Diák	Pedagógus
II. f) Munkák					
A)	<p>Munkák</p> <p>A tanító felolvassa Weöres Sándor verseit.</p> <p>„Milyen tevékenységeket végeztek a versben a szereplők?”</p> <p>Amit nem tudnak spontán visszaidézni a gyerekek, azt nyugodtan olvassa el újra a tanító, egyszeres-mind azt is tisztázza, ami számukra ismeretlen lehet (szegeccsel a gyárban; vásznat szövöget; mit csinálhat, akinél csattog az olló; köszörül, kitalál).</p> <p>„Miért férfimunka az egyik, és női a másik?”</p> <p>10 perc</p>	Kritikai gondolkodás, szövegértés	Frontális – tanítói bemutató, megbeszélés		P2 (Dolgozók, Fiúk, lányok)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. g) A sáttortábor					
A)	<p>„Vannak munkák és tevékenységek, amelyeket hagyományosan fiúk vagy lányok szoktak végezni. De vajon tényleg nem végezheti ezt más? Azt javasolom, hogy játsszunk egy játékot! Képzeljétek el, hogy sáttortáborba megyünk, és nekünk kell teljesen gondoskodni magunkról. Persze azért néhány felnőtt segít nekünk, de minden munkát be kell osztanunk magunk között. Beszéljük meg, hogy kinek mi lesz a feladata.”</p> <p>A hagyományos osztálytermi elrendezés helyett itt nem csupán ajánlatos, hanem kifejezetten tisztességes a körbeülés.</p> <p>Végigvesznek egy napot, amelyen megérkeznek, és egy teljeset is.</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Verbális kommunikáció Együttműködés Véleményalkotás</p>	<p>Frontális – megbeszélés</p>		P3 (Sáttortábor)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. h) Amerikából jöttem					
A)	<p>„Ma már mindenféle foglalkozást választhatnak a lányok is és a fiúk is. Azért mégis ritka az óvóbácsi, a buszvezető néni, a női autószerelő vagy a férfi jó (–nő). A különböző szakmákról fogunk játszani. A játék neve: „Amerikából jöttem”. Némajátékkal kell elmutogatnotok egy foglalkozást úgy, hogy csak a kezdőbetűjét árulhatjátok el, nekünk pedig ki kell találnunk, hogy mit mutattatok. Párokban szoktunk mutogatni, beszéljete össze, és amikor bejöttök, azt mondjuk: Amerikából jöttem, híres mesterségem címere, és itt mondjátok <i>a</i> kezdőbetűt, pl. a buszvezetőé <i>b</i>”. Ha kitaláltunk egy-egy foglalkozást, beszéljük meg, hogy inkább férfiak vagy nők választják azt. Vajon miért?</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Nonverbális kommunikáció Önkifejezési készség Kombinatív képesség</p>	Frontális – drámajáték		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	A tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III. a) Összegzés					
A	<p>Ígéreték „Üljenek megint külön a fiúk és külön a lányok. Találjátok ki, hogy mivel tudnátok egymásnak örömet szerezni, itt az osztályban, tehát a fiúk a lányoknak, a lányok pedig a fiúknak. Ha kitaláltatok, elmondjuk egymásnak, és megígérjük, hogy be is fogjuk tartani.”</p> <p style="text-align: right;">10 perc</p>	<p>Ön- és társismeret Együttműködés Empátia</p>	<p>Csoportmunka – megbeszélés</p>		

Mellékletek

P1 A MÁSIK NEM

„A fiúk szemtelenek, durvák és csúnyán beszélnek. A lányok szépek, kedvesek és szeretik a mamájukat.”

„Mert a lányok kényeskedők, nyafkák, hiúk. A fiúk meg okosak, bátrak és erősek.”

„...egy fiú az mindenhez ért, egy fiú az kész ezermester.”

„...egy lány ügyes kezű, szorgalmas, és mindenben segít az anyjának.”

Janikovszky Éva: *Örülj, hogy fiú! és Örülj, hogy lány!* Minerva, Bp., 1983, 1. és 7. oldal

„Ha én felnőtt volnék, megnősülnék, és olyan lányt vennék feleségül, aki sikít ugyan, ha meglát egy levelibékát, de nem mondja rá, hogy undorító és pfuj, aki olyan szappanbuborékot tud fújni, ami sose pattan el, aki megijed, de nem haragszik, ha egy papírzacskót durrantok el a füle mellett, és erősen rá tudja kötni a zsineget a sárkányomra.”

Janikovszky Éva: *Ha én felnőtt volnék.* Móra Könyvkiadó, Budapest, 1975, 18–19.

P2 MUNKAMEGOSZTÁS

Dolgozók

Télen-nyáron fuvaroz a Márton,
erdőn-völgyön vonatoz a Pál,
Jankó buzgón szegecsel a gyárban,
jó csizmákat Feri kalapál.

Új lisztből süt kenyeret a Borcsa,
gyárban vásznat szövöget Ilók,
Zsuzskáéknál csattog az olló,
így dolgoznak fürge dolgozók.

Fiúk, lányok

Repülőt gyárt Jani, Feri,
köszörül, kitalál.

Kicsi Kati nézegeti,
ide áll, oda áll.

Sátrat épít Jani, Feri
kalapál, kiabál.

Kicsi Kati nézegeti,
ide áll, oda áll.

Varrogat a Teri, Bözsi,
jár a tű, a fonál.

Kicsi Laci nézegeti,
ide áll, oda áll.

Főzőget a Teri, Bözsi,
van ebéd, tele tál.

Kicsi Laci beleszagol,
ide áll, oda áll.

P3 SÁTORTÁBOR

Feladatok lehetnek:

sátorverés, hátizsákok és hálózások lepakolása, elrendezése, hideg étel készítése, főzés, fagyűjtés, tűzrakás és -oltás, vízhordás, mosogatás, terítés, időfigyelő, ébresztő, rendrakás és felügyelet stb.

Weöres Sándor: *Ha a világ rigó lenne.*
Móra Könyvkiadó, Budapest, 1973, 28. és 52.